

בש"פ 2742/23 - מדינת ישראל נגד ירין דוד סוכר

בבית המשפט העליון

בש"פ 2742/23

בש"פ 3090/23

כבוד השופט י' עמית

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת בבש"פ 2742/23

והמשיבה בבש"פ 3090/23

נ ג ד

המשיב בבש"פ 2742/23 והעורר ירין דוד סוכר

בבש"פ 3090/23

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996; ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בתיק מ"ת 46935-01-22 מיום 26.3.2023 שניתנה על ידי כב' השופט ש' מלמד

ט"ז באייר התשפ"ג (7.5.2023)

תאריך הישיבה:

עו"ד אושרה פטל-רוזנברג

בשם המבקשת בבש"פ 2742/23

עו"ד אבישג כהן-בן נתן

והמשיבה בבש"פ 3090/23

בשם המשיב בבש"פ 2742/23

והעורר בבש"פ 3090/23

החלטה

לפני שתי בקשות שאוחדו: בקשה שלישית להארכת מעצרו של המשיב לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), ומנגד, ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו במ"ת 46935-01-22 מיום 26.3.2023, במסגרתה נדחתה בקשתו של העורר לעיון חוזר באשר למעצרו עד תום הליכים.

1. כתב האישום: ביום 21.1.2022 הוגש לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו כתב אישום בן שלושה אישומים כנגד המשיב בבש"פ 2742/23 והעורר בבש"פ 3090/23 (להלן: המשיב) ושני נאשמים נוספים במסגרת תפ"ח 46929-01-22. שני הנאשמים האחרים הודו באישומים וביום 12.7.2022, לאור בקשת המבקשת, הופרד כתב האישום של המשיב מכתב האישום שלהם, ומספר ההליך שונה לתפ"ח 35372-07-22. כתב האישום מייחס למשיב שתי עבירות של נשיאת נשק שלא כדין - עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק או חוק העונשין); מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) + סעיף 329(א)(2) לחוק + סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2006; חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 333 לחוק בנסיבות סעיף 335(א)(2-1); תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ממניע של גזענות - עבירה לפי סעיף 380 בנסיבות סעיף 382 לחוק + סעיף 144 לחוק; ייצור נשק בלא רשות כדין - עבירה לפי סעיף 144(ב2) לחוק; ירי בנשק חם באזור מגורים - עבירה לפי סעיף 340(ב)(1) לחוק; החזקה של נשק שלא כדין - עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק.
2. על פי המתואר באישום הראשון בכתב האישום, ביום 14.11.2021 המשיב הסתובב עם אקדח מאולתר בתיקו בשל תחושת איום מיריביו. המשיב ושלושה נוספים הסתובבו בטיילת בבת ים כשלפתע חלפו על פני חבורה שמנתה שתי צעירות יהודיות ושני צעירים ממוצא ערבי, כאשר אחד מהם ישוב על כיסא גלגלים. המשיב ושניים נוספים החליטו לתקוף את הצעירים ממוצא ערבי ממניע לאומני. הם עטו על ראשם מסכות, הותירו את הטלפונים הניידים מאחור, ותקפו את הצעירים במכות ובבעיטות, תוך שהם צועקים "תהרגו אותו, הוא ערבי". המשיב הוציא את האקדח המאולתר, וכיוון אותו לעבר פלג גופו העליון של אחד מן הצעירים שהיה שכוב אותה עת על הרצפה. אחד מהנוספים הסיט את ידו של המשיב וכתוצאה מכך נפלט קליע שפגע ברגלה של אחת מן הצעירות. לאחר מכן, המשיכו המשיב והנוספים להכות את הצעיר שהיה שרוע על הקרקע.
- על פי האישום השני, המשיב התבקש לייצר אקדח מאולתר עבור אדם אחר, והוא הסכים לכך. במועד אחר, המשיב הגיע לתקן את האקדח שייצר, ואף ניסה אותו תוך שהוא יורה כדור לעבר קיר בבית.
- על פי האישום השלישי, המשיב רכש מקלע מאולתר בקליבר 9 מ"מ, והעבירו לאדם אחר בשביל שימור לו עליו. יום לאחר מכן, העביר המשיב את הנשק אל חניון בעודו טעון במחסנית, עטוף במגבת ובתוך תיק, שם החזיק בנשק במשך מספר חודשים.
3. הליכי המעצר: בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים כנגדו. נטען, בין היתר, כי קיימות ראיות לכאורה; כי למשיב קמות מספר עילות מעצר סטטוטוריות; כי מהמשיב נשקפת אף מסוכנות כלפי ביטחון הציבור נוכח העבירות המיוחסות לו, ביניהן עבירות נשק, ועבירות אידיאולוגיות בהן מגולמת מסוכנות אינהרנטית; וכי למשיב הרשעות קודמות.
4. ביום 21.1.2022 התקיים דיון בו הוצג ניצוץ ראיתי ולכן בית המשפט הורה על מעצר המשיב עד להחלטה אחרת. ביום 8.3.2022 התקיים דיון באשר לראיות לכאורה בעניינו של המשיב. ביום 31.3.2022 ניתנה החלטה לפיה קיימות ראיות לכאורה: באשר לאישום הראשון, נקבע כי עדויות שני הנאשמים הנוספים המפלילים את העורר באישום הראשון כמי שירה; עדויות המתלוננים; ושתיקת המשיב בחקירתו - הן ראיות לכאורה המבססות את השתתפות המשיב במעשי תקיפה בצוותא, הגם שנטען כי ישנה חולשה ראיתית באשר לקביעה כי היה זה המשיב אשר אחז באקדח וירה בו. עם זאת, נקבע כי קיים קושי ראיתי באשר לביסוס המניע הלאומני לפעולות המשיב (בית המשפט ציין בהחלטתו, כי

ממצאים מהטלפונים הניידים של שני הנאשמים האחרים ותוצרי חיפוש מביתו של אחד מהם, העידו על זיקתם לארגון כ"ך ולארגון להב"ה "ועל תפיסת עולמם האידאולוגית הרוויה בשנאה כלפי ערבים באשר הם ערבים". באשר לאישום השני, נקבע כי הממצאים הפורנזיים, וביניהם טביעת אצבעו של המשיב על האקדח, ועדותו של אחד מהנאשמים הנוספים, מהווים ראיות לכאורה לביסוס האישום. באשר לאישום השלישי, נקבע כי די בעדות אחד הנאשמים הנוספים, הגם שלא הוכח כי הוא ידע פרטים מוכמנים, בכדי לבסס ראיות לכאורה לאישום זה. בית המשפט המחוזי הורה על קבלת תסקיר שירות מבחן.

5. תסקיר שירות מבחן הוגש ביום 1.5.2022. מהתסקיר עלה כי קיימים אצל המשיב מנגנוני הכחשה, קושי להכיר בחומרת המיוחס לו והיעדר אמפטיה; וכי קיימת רמת סיכון גבוהה למעורבות חוזרת של המשיב בהתנהגות אלימה וכי המפקחים המוצעים לא יוכלו להפחית סיכון זה. לכן, הומלץ שלא לשחררו את המשיב ממעצר.

6. בדיון שהתקיים ביום 16.5.2022, ובעקבות תסקיר המבחן השלילי, הסכים המשיב למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, וכך הורה בית המשפט. ביום 6.10.2022 האריך בית משפט זה את מעצרו של המשיב ב-90 ימים מיום 21.10.2022 או עד למתן גזר דין בעניינו, לפי המוקדם (בש"פ 6605/22). ביום 12.1.2023 האריך בית משפט זה בפעם השנייה את מעצרו של המשיב ב-90 ימים מיום 21.10.2022 או עד למתן גזר דין בעניינו, לפי המוקדם (בש"פ 381/23).

7. ביום 12.3.2023 הגיש בא-כוח המשיב בקשה דחופה לעיון חוזר במעצרו של המשיב, נוכח שינוי במסד הראייתי בתיק לטענתו, לאחר שאחד הנאשמים הנוספים (להלן: השותף), אשר מסר תחילה גרסה מפלילה נגד המשיב, ביקש לשנות מגרסתו, בטענה שהפליל בכזב את המשיב כמי שביצע את הירי באישום הראשון, אך למעשה הוא זה שביצע את הירי.

ביום 21.3.2023 התקיים דיון בבקשה. ביום 26.3.2023 ניתנה ההחלטה מושא הערר בבש"פ 3090/23, במסגרתה בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לעיון חוזר וקבע כי הגם שלכאורה שינוי הגרסה של השותף מכרסם בחומרי החקירה, הרי שיש לתת לו משקל נמוך מכיוון שהוא סובל מקשיים רבים. ההחלטה התבססה בין היתר על כך שהגרסה החדשה אינה מתיישבת עם שתיקתו של המשיב בחקירות; על כך שמדובר בהודעה כבושה; ועל כך שלכתחילה לא נקבע באופן חד-משמעי כי המשיב הוא זה שביצע את הירי אלא כי מדובר בביצוע בצוותא - קביעה שלא השתנתה בעקבות הגרסה החדשה.

8. התיק העיקרי: ביום 4.4.2022 התקיים דיון במהלכו עודכן בית המשפט כי ייצוג המשיב הוסדר וכי הוא מכיר את כתב האישום. ביום 3.5.2022 התקיים דיון בסופו הוחלט על העברת התיק לשמיעת ראיות, וכן נפתח תיק גישור. ביום 4.7.2022 הגישה המדינה בקשה להפרדת משפטו של המשיב ממשפטם של שני הנאשמים הנוספים בת"פ 46929-01-22, ובית המשפט נעתר לה והורה על פתיחת תיק נפרד (הוא ת"פ 35372-07-22). ביום 16.8.2022 שוחרר בא-כוח המשיב מייצוגו ומונה ייצוג מטעם הסנגוריה הציבורית. ביום 27.11.2022 התקיים דיון. ביום 6.2.2023 התקיים דיון בו נקבע כי המגעים להסדר טיעון לא צלחו, ומשעה שהוגש מענה לכתב האישום, התיק הועבר למותב לשמיעת ראיות. ביום 2.3.2023 התקיים דיון ובו נקבעו חמישה מועדים לדיוני הוכחות בחודשים יוני-יולי 2023.

כאמור, ביני לביני חלה התפתחות בתיק בעקבות חזרתו של השותף מגרסתו שהפלילה את המשיב. משכך, עתרה המדינה לחזור ולאחד את האישומים, כך שעניינו של המשיב ושל אותו נאשם יידון במסגרת אותו כתב אישום.

9. מכאן שתי הבקשות שלפני: ביום 3.4.2023 עתרה המדינה להורות על הארכת מעצרו של המשיב בפעם השלישית לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. מנגד, ביום 20.4.2023 הגיש המשיב ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מיום 26.3.2023 לדחות את בקשתו לעיון חוזר.

10. הבקשה לעיון חוזר: בערר נטען, בין היתר, כי ישנם קשיים לא מבוטלים בתיק, נוכח שינוי גרסתו של השותף - ראה חדשה המחייבת לבחון את שחרורו של המשיב; כי עדות השותף אינה עדות כבושה; כי הנאשמים הנוספים למעשה הפלילו את המשיב; וכי גרסתו החדשה של השותף תואמת את שניתן לראות מסרטוני מצלמות האבטחה. כמו כן, צוין כי הנאשם השלישי, שלא חזר בו מהסדר הטיעון, שוחרר ושוהה ללא תנאים מגבילים כלל. די בכך לטענתו כדי לקבוע שקיים כרסום ראייתי המצדיק לבחון את מעצרו.

11. דין הערר להידחות.

המשיב ושני שותפיו למעשה העבירה נושא האישום הראשון, נחקרו תחילה בשב"כ ואף הוצא צו מניעת מפגש בעניינם. בחקירתו בשב"כ נמנע תחילה השותף לספר מי מהשלושה ירה, בשלב מסוים השיב כי הוא עצמו לא ירה ואין בכוונתו להלשין, אך הוא מעריך שהיה זה המשיב ולא הנאשם השלישי. בחקירתו השלישית כבר אישר השותף כי ראה את האקדח ביד של המשיב.

כשלעצמי, איני רואה ליתן משקל רב לחזרתו של השותף מהודעתו ומכך שמצפוני ייסר אותו והוא מבקש כעת להודות בכך שהוא עצמו ביצע את הירי. זאת, במיוחד לאחר שהתברר כי השותף והמשיב חלקו יחדיו משך חודשים רבים את אותו תא מעצר. בית המשפט שישמע את המשיב והשותף הוא שיחליט בסוף הדרך אם יש להעדיף את הודעותיו של השותף מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 אם לאו. לא למותר לציין כי גם על פי גרסתו החדשה והכבושה של השותף, הרי שהמשיב הוא בגדר מבצע בצוותא.

מכל מקום, החשוב לענייננו הוא, שאין לראות בגרסה החדשה של השותף, שטרם עברה במסרקות החקירה הנגדית, כדי לעמוד ברף הנדרש לצורך עיון חוזר, רף של "מהפך ראייתי", או "שינוי דרמטי", או "כרסום עמוק" בתשתית הראייתית הלכאורית, כדי כך שניתן לומר ש"הקערה נהפכה כליל על פיה", והשינויים בתשתית הראייתית הם כאלה "שמוטטו את ראיות התביעה" (ראו, מני רבים, בש"פ 5929/17 פלוני נ' מדינת ישראל והאסמכתאות שם (30.7.2017); בש"פ 3409/18 בריל נ' מדינת ישראל והאסמכתאות שם (3.6.2018)).

12. הבקשה להארכת מעצר: האקדח המאולתר נושא האישומים הראשון והשני, הוא למעשה אקדח סיכות משרדי, שלפתחו הוצמד צינור מתכת ונוקר, באופן המאפשר ירי של כדורים בקוטר 0.22 מ"מ (ספק אם יוצרי הסרט "אפס ביחסי אנוש" העלו על דעתם שימוש כזה באקדח סיכות). מההודעות שנגבו מהשותף עולה כי המשיב נוהג להכין נשקים

מאולתרים מעין אלה, והאישום השלישי מעיד לכאורה על כך שהמשיב לא בוחל מעיסוק בנשק ברמה גבוהה יותר. כידוע, עבירות נשק הן "עבירות ביטחון" שמקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) בצירוף 35(ב)(1) לחוק. הכלל הוא כי נוכח המסוכנות האינהרנטית הטמונה בעבירות נשק, ייטה בית המשפט להורות על מעצר מאחורי סורג ובריח, אלא בהתקיים נסיבות חריגות. במקרה דנן, נעשה שימוש בנשק, והאישום הראשון כשלעצמו בנסיבות המפורטות בו ובאכזריות העולה מהאירוע, אך מחזק את מסוכנותו של המשיב.

לכך יש להוסיף את שתיקתו של המשיב לאורך הליכי המעצר, וכידוע, לשתיקה יש השלכה גם על עילת המסוכנות (ראו, לדוגמה, בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (10.3.2011); בש"פ 3755/12 יוסף אבו אלקיען נ' מדינת ישראל (28.5.2012); בש"פ 1672/13 לוי נ' מדינת ישראל (13.3.2013); בש"פ 7129/15 מדינת ישראל נ' אברהם גפני (28.10.2015)).

לכל אלה יש להוסיף את התסקיר השלילי של שירות המבחן ואת עברו הפלילי מגיל צעיר. בנסיבות אלה, כאשר בירור התיק העיקרי אמנם טרם החל אך קבועים כבר חמישה מועדי הוכחות לחודשים יוני-יולי, אני סבור כי טרם קהתה מסוכנותו של המשיב ולא השתנתה נקודת האיזון, כך שאין מקום לשקול, לעת הזו, מעצר בפיקוח אלקטרוני או חלופת מעצר אחרת.

13. סוף דבר שאני דוחה את ערר המשיב ומקבל את בקשת המדינה, ומורה על הארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים החל מיום 19.4.2023 או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 35372-07-22 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ז באייר התשפ"ג (7.5.2023).

ש ו פ ט